

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Megyei érdekű társadalmi és közgazdasági hetiközlöny

A Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal KULA, TELEFON 14 Hirdetések árszabás szerint Nyílt-tér soronként 30 fillér	KISS GYULA B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. elnöke BERCSÉNYI JÓZSEF B.-B. vm. közs. jegyzők egyes. főjegyzője	SZERKESZTŐSÉG Főszerkesztő BERKOVITS REZSŐ Fetelés szerkesztő BERKOVITS MÁRK	Előfizetési díj negyedévre 2 K félévre 4 K, egész évre 8 K Egyes szám ára 20 fillér Megjelen vasárnap

XVI. évfolyam

KULA, 1912 december 22.

51. szám

Egy szó önmagunkról.

A megyebeli egyletek t. vezetőihez és t. olvasóinkhoz.

A „Bácskai Közérdek” az 1913. évi január havában 17-ik évfolyamába lép.

Az új év küszöbén megállunk egy pillanatra és t. olvasóink figyelmét magára a „Bácskai Közérdek”-re mint újságra, mint vállalatra kívánjuk felhívni.

Hogy egy lap technikai kiállítása, a papír, szedés, korrekúra, nyomás, expedíció, bélyeg, adminisztráció — mind pénzbe és nagy fáradságba kerül — sőt a mai viszonyok közt sokkal többbe, mint néhány évvel ezelőtt: ezt a mi olvasóközönségünknek magyarázni nem kell. Elég ha ezekre egyszerűen rámutatunk.

De ami sokak előtt talán mint könnyű munka tűnik fel: a szerkesztés, a lap legnagyobb részének megírása, egybeállítás, a cikkek helyes megválogatása, esetleg átdolgozása — mindezek oly terheket rónak a szerkesztőségre, hogy bizony itt nem könnyű, felületes, hanem nagyon is komoly munkáról van szó!

A „Bácskai Közérdek” túllépte a szűk helyi élet ismertetésének korlátait és azt a feladatot teljesíti, amelyet nevével, címével kifejez: *felüli Bácsbodrogvármegye valamennyi városának és minden községének társadalmi és közügyeit.* A városokéit: hogy községeink és olvasóink városaink beléletéről is részletesebb tudomást szerezhessenek; a megyebeli községeiket pedig hivatásunkból és kitűzött programunkból kifolyólag ismertetjük. Így lapunk *összekötő kapcsot* képez a megyebeli városok és községek közt s mivel a hét folyamán felmerült minden megyebeli eseményt és hírt a „Bácskai Közérdek” leközlö: úgy lapunk nemcsak *hízagpótló* megyei sajtó-organum, de egyben *felébreszti és ébrentartja azt a tudatot*, hogy mi mindnyájan egy megyének fiai vagyunk, akik esetleges *külön érde-*

keink szűkebb látkörét, egy magasabb nézőponttal is fel tudjuk cserélni!

A „Bácskai Közérdek” mindig ügyelt arra, hogy cikkeinek, híreinek és hirdetéseinek tartalma, vagy szövegezése — a jó *ízlés és erkölcs ellen ne vétsen.*

Komoly lap voltunk; igazságos, tárgyilagos és mindig jóindulatú, elismerő és bátorító. Ilyenek akarunk a jövőben is maradni.

Ha szükség lesz valamely ügyben a keményebb kritikára: attól sem riadunk vissza. De csak a közéletben szereplő, vagy közszolgálatban álló egyének működését — és nem magánemberek magánügyeit — tesszük bírálat tárgyává.

Mi a megyei események szorgalmas krónikásai és a megyebeli községek érdekeinek hű támogatói kívánunk maradni.

Most már t. olvasóinkon és a megyebeli társas- és olvasóegyletek t. vezetősegein van a sor, hogy kiadónk áldozatkészségét és a szerkesztőség fáradozásait a maga részéről, minél szélesebb körben, elismerje és előfizetésével valamint felmerülő esetben hirdetéssével a „Bácskai Közérdek”-et támogatja!

Amidőn az eddigi hű és elismerő támogatást megköszönjük, kérjük t. munkatársainkat és t. olvasóinkat, hogy tartsák fenn továbbra is számunkra jóindulatú barátságukat.

Kula, 1912. dec. 21.

Kiváló tisztelettel

A „Bácskai Közérdek”
szerkesztősége és kiadóhivatala

Karácsonyi elmélkedés.

Boldog gyermekkor aranyos álma, milliós gyermekszív édes reménye, te szent karácsony est, itt vagy tehát újra!
Örömök telje, világvilágossága, a Te születésednek emléket üljük!

Oh bár ünnepelhetnénk úgy, mint Te szeretnéd. Hogy mindnyájunk szívéből egyformán, szent áhitattal szállna eg felé az ima: „Dicsőség a magasságban Istennek” — hogy ne lakozna, — legalább e napon — egy szívben sem bánat, csak öröm és bekesség.

Világ megváltója, édes Üdvözítő, vizsgálód-e a szívek mélyét, s látod-e, hogy mily kevesen ünnepelünk igazán csak azért, mert e napon Te születted?

Találsz-e szívet, mely tiszta, mint a Te szent Templomod, melynek hitte erős és törhetetlen, sorsa szenvedés mint a vértanúké, — s mégis fanatikus imádatból borul le ma oltárod előtt, mert ma született „az Úr” „az Igazság” „az Elet”.

Hol az a boldog várakozás, melyvel abban az időben a bűn rabságában selylődő nép a világ megváltóját várta?

Az ártatlan gyermekszívek mélyén lüktet az, — várva a karácsonyt hozó Jézuskát, mint egy viszályt annak az örömtelt várakozásnak, mely abban az időben betöltötte az igazak lelkét. Félülmulhatlan öröm, legtisztább rajongás, mely a gyermeki szíveket betöltötte, ha eljön a karácsonyest, s elhozza a Jézuska az ő játékait, minket is visszavezet az egy pillanatra abba a világba, — hol mi is boldogok és örömteltek voltunk. —

Boldog gyermekkorunk ezen káprázatos szívből szőtt édes álma, sejtelmek világa, ebredő lelkünk első világossága: te szép karácsonyest, ki csordultig töltötted ki szíveinket boldogsággal, — miért múlik oly hamar a te varázsd? Miért nem lehetünk naiv gyermeki hittel sokáig boldogok? Miért fáj úgy a csalódás, ha ártatlan lelkünk aranyos ködön áttör a tudás világossága, s megtudjuk, hogy nem Te hozod nekünk édes Jézus a szép karácsonyfát?

A hit, a rege misztériumain felépült esodás világ dől romba a gyermek lelkében, egy ajtó zárul be, mely elválasztja a serdülő kort a gyermekkortól, hová már csak idegenként tér vissza időnként a gyermeklelek; — de már csak felényi rajongással, felényi boldogsággal.

Emlékszem én is! — Mérföldes fájdalommal telt meg kis szívem, mikor avatatlan kezek letépték róla azt a bűbajos hálót, melyen belül csak odaadó hit és szeretet lakozott aziránt, — kitől hittem, — mindaz jön, mi karácsony estén lázas dobogásba hozta szívemet. Szerettem volna elzárni lelkemet a bántó világosság elől, — mely oly korán megmutatta, hogy hazug az a csupa-

úton járkál, a kert sétányaira nem lép, nehogy esetleg sáros vagy nedves legyen félcipőcskéje s a fátyola havas. Ott jár-kei szegény agyongyötör szívével és egész szomorú valójával. Egő szeméi folyton keresik az eget és esd nyugalomért és benső bekeért. Mert rettenetesen kinlódik minden karácsony éjjelen.

Távol hazájától — Franciaországtól — él itt. Márki volt az apja és márki az ura. Szülői elhaltak, az ura is egy évi házasságuk után. Vágyon nem maradt, csak egy csepp, gügyögő, édes lücska. És amikor a férje halála után három év múlva ezer küzdelem között, de sok örömmel várta fiacskája miatt a karácsonyi ünnepet, az — agyhártyagyulladásban kimondhatatlan kínok között ép karácsony éjjelen meghalt. — Előkelő születésű és szegény özvegyasszonynak a sorsa — pedig még csak 21 éves volt — mi lehetett más, mint a zárda. Az úri rokonság összeadta a zárdái életre szükséges hozományt és beadták őt. Ez így nekik sokkal finomabb, kenelmesebb és olcsóbb volt, mint esetleg másként gondoskodni róla. És azóta itt van, ide hozták és itt kell lennie és a rokonság boldog, mert boldognak hiszik őt. Talán nem is volna szólása az élete ellen, az ember ellejét vagy legalább is megnyugszik, nem zokog a hazája, a szülői vagy az ura sirja után, se az elhagyott fényes élet nem büsítja, csak édes kis fiacskája, az ő remegve szeretett egyetlen gyermeke — az — az. Oh, azokat a kinokat látni fogja egész életén át és újra átérzi majd és fájni fog az neki míg él minden karácsony éjjelen, akkor, midőn ezer ragyogás, elgondolt vagy látott üdv és boldogság váltják ki szívéből e nehéz emléket és amikor minden mozdulat, minden szó és tett, minden törekvés és

1912. év karácsonya.

A szent fácska ma szomorúbb, mint máskor — Szegényes ágán egy-két gyertyafény remeg. ... Kíváncsi szemmel, hallgatva áll előtte, S nézi egyre nézi egy kis szöske gyerek. S szól: — Anyus! Apa ott jár a hegyekbe lent? És a Jézuska, úgy-e, az is vele ment?!

Ránéz búsan az asszony a karácsonyfára, S keze rásimul kis gyermeke fejére, — Bizony szegény a fa disze, edessége — S ahogy nézi lassan köny szökik szemébe Aztán szól: — Apus ott jár a hegyekbe lent ... Ott ... Ott ... És a Jézuska, az is vele ment ...

M. RADICH JOLÁN

*A Balkánon

Karácsony éjjelén.

Irta Takács-Berényi Ilona.

Mint üde, fehér virágszirmok frissen, tisztán hullanak alá a magasból a könnyű hópelyhek és szinte megelénkítik és széppé teszik a levegőben az est sötétjét. Budapest utcái néptelenek; a karácsonyest a családok ünnepe, a bensőség, az összetartozó szeretet hangulatos estéje és a kis gyermekek kacagásának az ideje, azért mindenki érezni, szeretni és boldognak lenni haza siet és otthon marad. — Otthon. — És nagy a csend mindenfelé, színházak, vendéglők és kávéházak mind be vannak zárva és embert alig lehet látni az utcán most — karácsony éjjelén. De azért világosabb az éjszaka, mint máskor, mert a házak és a paloták ablakaiból egész éjjel ragyog ki a fény és ezzel együtt a kedv, a szív nyugalma és az öröm.

De arra künn, a Városligetben, mégis ke-

vesebb a fény, kevesebb a karácsonyi ünnepi derű. Az utca egyik oldalán a Városliget száraz, csupasz fái állnak megmerevedve, ágaira diszt csak a lehulló vagy már odafagyott hópelyhek adnak, míg aljukon a föld felett csak a sötétség ül szomorúan, gyászosan. Az utca másik oldalán egy-két földszintes, csendes ház és mellettük néman, feketén és gögös szigorúsággal emelkedik egy nagy női zárda, a Sacre Coeur. Halálos csend. Egy fényugár se szökik ki, egy hang se rezzen meg. Mintha egy ujkori piramis előtt állnánk, oly rejtélyes, oly titokzatos légkör árad innen ki. De talán ilyen uralg ott benn a szívekben is. A zárda lakói nagyon egyedül élnek, a szíveikben; ott nincs egyéni élet, ott a szív és a lélek a testtel együtt nem él, ott minden a nagy elegancia, a fehér finomság, bizonyos tudás, de a legfőbb a — szabály. És semmi meleg emberi érzelem. Azért ott mindenki magában van. Nagyon. Mindig.

Ma is. A zárda növendékei — kivétel nélkül előkelő, magasszületésű urileány — alusznak, mert este kilenctől-féltenekettől aludniok kell, így rendelte el a főnöknő. Az apácáknak szabad lelkigyakorlataik vannak, kiki vezetheti imáit és elmélkedéseit e szent éjjelen tetszése szerint a saját szobájában, vagy a zárda templomában. De mater Benignának kicsi a szoba, kicsi a templom, ki kell mennie, ki a szabadba, mert érzi, hogy itt benn megfullad, lüktető szíve megreped vagy forró agya elveszti az egyensúlyt. Csak egy kis posztokendőcskét vet gyöngye vállaira és siet le a zárda kertjébe, hogy levegőt vehessen, hogy ott künn a hideg levegő és a pernyi szabadság az Isten szabad ege alatt — megnyugtassák őt. Mert most nem ima, szabadság kell neki.

Csak az épület körüli, fentről védett aszfalt

szeretettel és boldogsággal tele világ, melyben eddig éltünk. Nem tudtam hova forduljak csalódott lelkem rajongó imádatával, — már nem örültem úgy, mert láttam egy gyermeket sírni, — ki talán jobb volt mint én, — de mert a szülei szegények voltak, — nem hozott neki a „Jézuska karácsonyt.”

Ezzel az első csalódással megsirattam öntudatlanul, egy emberi életnek szakadatlanul ismétlődő minden csalódását.

Egy kép áll előttem, mit egyszer így karácsonytájt láttam.

Két 7—8 éves gyermek állott egy fényesen kivilágított kirakat előtt, az egyik prémesbundácskában, a másik szegényes hiányos öltözetben.

A kirakatban papírmassából készült karácsonyfa állott, tele aggatva ragyogó díszekkel, cukrokkal, lebegő angyalkákkal. Mindkét gyermek sávargó szemmel nézte a szép látványt. „Nézd, — szöjt a jól öltözött, mily szép karácsonyfa, egy hét múlva itt lesz a karácsony, s a mamám azt mondta, mert jó voltam s mindig szépen imádkoztam, hoz nekem a Jézuska szép karácsonyt, de nem így kicsit, mint ez, hanem oly nagyot, mint a mi szobánk otthon.” — „Jó voltál te is?” — „Hoz nekem is a Jézuska karácsonyt?” — „És megadja a másik, szemében szomorúsággal, hangjában a remondás fájdalommal: „Jó voltam és imádkoztam én is mint te, s ha Jézuska hozná a karácsonyt úgy boldog lehetnék én is karácsony este, mint te.” — „A Jézuska nem hoz senkinek se, nekem sem ő hozza, a mamám veszi a játékokat is, mert neki pénze van.” — „Így mondta az én mamám, — s mi hatan vagyunk festve s az én mamám nagyon szegény, nem bír nekünk karácsonyt venni.”

Oh szegény, örömeitől, idealizmusától oly korán megfosztott gyermekek! kicsoda a te ártatlan szíved fájdalma mellett a nagyok minden szenvedése?

S így karácsony táján, esténként mikor egyedül vagyok ébren s díszitem kicsinyeimnek a karácsonyt, mindig megjelenik szemem előtt a kép s átterem a szegény szűkölködő szülők keserűségét, mely kétszeresen égetheti ilyenkor lelküket, mert nem tudják gyermekeiknek megszerezni azt a minden földi örömet felülmúló gyönyörűséget, mi a gazdagok gyermekeinek osztályrésztül jut karácsony estéjén.

Úgy érzem, mintha a sok szegény szűkölködő gyermek minden vágya az én lelkemet egetné, szeretném kitérni karjaimat, minden gyermeket magamhoz ölelni, hogy együtt örüljenek az enyémmel, s szeretném elzárni őket a világtól, hogy lelkük szent ártatlanságát megőrizve, sose ismerhessék meg a családás fájdalmát; hogy ne tudják meg soha, hogy nincs igazság a földön, — hogy a Jézuska ajándéka, a jónak jutalma, a hófehér gyermeklelkük testet öltött vágya, a szép karácsonyfa mind mind hazugság s a földi javak szabnak határt a karácsonyi álmok teljesülésének.

Minden időknél Istene, Te keresztre feszített Szeretet, ha így lesz a szép karácsony, küldj minden ártatlan gyermeknek egyformán örömet s minden embernek egyformán békeséget.

Schieberné Gaál Irén

Hírek a megyéből

Faragó János kir. tanfelügyelő az elmúlt hónapban hivatalosan meglátogatta a palánkai és apatini áll. ovodákat, az áll. apatini és palánkai izr., az ópalánkai ág. ev. elemi népiskolákat és az apatini áll. segélyezett polgári fiú és leányiskolákat, összesen 38 tanteremben.

minden mosoly oly türelmetlen fényvel teszi láthatóvá az ő asszonyi szívének örökké élő fájdalmas sebet. Csak legalább elmondhatná valakinek a gyótródását, csak akadna valaki, aki megértené őt. Vannak itt hazájabeli hölgyek, olyankor lát is fehér orcáikon árnyat vagy örömet, ha messze hazájokról és hozzátartozóikról esik szó, de ilyenkor sietnek ők be a templomba és az oltár elé rakják le pillanatnyi bánataikat vagy fájdalmaikat. Azután megnyugosznak. De nincs itt anyai szív, nincs aki megértene az anyai szív egyetlenül magyszerű lángolását és egyetlenül gyilkoló fájdalmát. — Már szinte ész nélkül rohan föl s alá a járdán, sir, hangosan sir és könnyei odafagnak szomorú arcára. Végül is elfáradt, rendkívül finom testalkata már nem bírta az izgalmakat és az aszfalttal burkolt út végén leült egy gömbölyű kőre, mely egy nagy, fekete vaslánc utolsó erősege volt. Innen aztán lecsúszott a földre és türelmetlen kínjában a frissen esett hóból finom kezeivel összepaskolt egy kis sírdombot, harmat kebléből kivett egy darabka szűrős fenyőgallyacsokát, mely a növények nagyon elegánsan díszített karácsonyfájáról esett le és ezt a hósírdombra tűzte. Azután melleje rogyott és hívta — hívta magához a kis fiacskáját egy meleg ölelésre, egy edes anyai csókra.

Sokáig gyótródott itt mater Benigna csaknem eszméletlenül, míg végre egy, szinte meleg fuvalat, talán kis fiacskájának lehetete, szellemcsókja — érintette szenvedő arcát, mely magához térítette és szinte megnyugtatta a vergődő apácát. Még nem állt föl térdeplő helyzetéből, de már nyugodtabb lett a szíve, a fájdalom örült tombolása elpihent és már tudott — imádkozni. Úgy kérte, úgy könyörgött Istenének nyugalomért, talán — örök nyugalomért.

A zárda templomában éjfél misére haran-

Bácsbodrog vmegye 300 virillistája közül 1913-ban a legtöbb adót fizetnek a következő földbirtokosok: Chotek Rezső gróf 95,964, Dúngyerszky Lázár 43,451, Lebach Péter 27,716, Vojnits István báró 15,789, Dúngyerszki István 14,755, Széchényi Emil gróf 13,232, Rosenberg Mátys 10,927, Hammerstein Richárd báró 10,602, Rudits Farkas 9417 K-t. A legkisebb adózó Risztics Luka 1215 K-val.

Zombori hírek.

„Egy fejezet a könyv történetéből” cím alatt Rác Soma főgimnáziumi tanár igen sikerült felolvasást tartott a szabad lyceumban. — Az emberek mindig gondolkodtak, de az ősidőkben nem tudták gondolataikat rögzíteni. Először keletkezett a *képirás*, később a *jelképirás* és csak sokkal később jutottak el a *hangok leírásáig*. Ennek első nyomaival Kr. e. a 9. században a főnóciáknál találkozunk, akik már azokat a betűformákat használták a hangok rögzítésére, mint amilyenek ma használatosak. Írásra használták a sárgult falevelet, később a hársfa hancsát, fa- és erctáblákat, állati bőroket. Majd a rómaiak a „tabulát” veszik használatba, mely kimélyített és pirosra vagy feketére festett viasszal öntetett ki. Ebbe írták bele az okirataikat. Ilyeneket nálunk is találtak Abrudbánya környékén. De *Egyiptomban* már Kr. e. negyedfél századdal készítettek írásra alkalmas *papirusokat* (egy sásfajta leveleiből) akkor pld. két mostani levélpapírnagyságú papirus-lap 2 koronába (9 drachma 4 obulusba) került. Az érdekes, szép előadást a nagyszámú intelligens közönség élénken megtapsolta.

A zombori kerületi munkásbiztosító pénztár és az orvosok. Dr. Duchon János pénztári főorvos Zomborba érkekezletre hívta egybe a pénztár orvosait. Az orvosok egyik része f. hó 14-én, másik része f. hó 21-én tartott a főorvos elnökele alatt érkekezletet, melyen afölött tanácskoztak, hogy milyen egyöntetű és egyszerű eljárást kövessenek az egészségügyi adminisztráció tekintetében.

Esküvő. Dr. Karácson Gyula mármaroszigeti kir. ügyész — Karácson Gyula nyug. alispán fia — Páll Ella úrleánnyal december 18-án tartotta esküvőjét Mármaroszigeten.

Szabadkai hírek.

A *mérgepusztai* lövöldözés, aki f. hó 13-án többször rálőtt dr. Krizse József rendőrkapitányra, nem volt kem. Szombat reggeltől keddig hajszolták a gyanús embert és végre a tavankuti pusztán elfogták. Kósa István 42 éves özevgy ember, aki csak nemrégén költözött Kossuthfalváról Tavankutra, volt a merénylő. E vidéken persze még nem ismerték, mert senkinek a barátságát nem kereste. Állandóan egyedül mulatott. Így dec. 13-án is Szabadkán és Ludaspusztán tamburabandával kísértette magát és délután a vonattal akart Tavankutra visszautazni, de lekészt a vonatról és gyalog indult hazafelé. Mérgepusztán betért egy kocsmába, ahol kémnek néztek és meg akarták verni. Ekkor lépett be véletlenül Krizse r. kapitány, ki igazolásra szólította fel, de ő félt, hogy megverik és elfutott előle. Kósa Istvánt a csendőrök a szabadkai kir. ügyészségi fogházba kísérték, ahol a vizsgálóbíró előtt ugyanazt vallotta, mint a csendőrök előtt.

Katonák karácsonyfája. Szabadka város tanácsa Dembitz Lajos dr. h. polgármester indítványára elhatározta, hogy 1000 K-t szavaz meg a Boszniában állomásozó katonák karácsonyfájára.

goztak össze. Mater Benigna szívében felelt a szent engedelmesség, még egyszer felhőszakadt, a földig lehajolt és megcsókolta azt a kis fenyőgallyat — és azután a hidegtől összegémberedett tagokkal ment föl a zárdába és onnan be a templomba.

Már mindenki benne volt, az énekes növényedékek és apácák a kóruson, a többiek kijelölt helyeiken. A templom fényben uszott a sok szikrázó tűz villamlámpától és a gyertyák ezer fényvel tündökölték a fehér pompájában ragyogó oltáron. A tempium berendezése főúri és olyan sajátos, magabazárt és hallgatag. Padok nincsenek, hanem egy a földszinten, mint az emeleten elzárt külön fülkék, melyek bordószínű szövetvel vannak behuzva és ilyenszerű selyemfüggönyvel ékesítve. Az utakon mindenféle szintén bordó fűtőszőnyeg. A templomban központi fűtés, azért didergesnek és fázásnak nyoma sincs. És fény, ez illatos melegben, ebben az ünnepies hangulatban valami mégis oly borús, oly nehéz, oly hideg. Talán a szívek élete. Mater Benigna kötelességhez hiven sorra járta a növényedékek páholyait és mindenhova benyitott. Az egyikben a leány fején a két oldalt aláhulló szürke selyem fátyol — mely így az arcot sohasem takarta el — hanyagul volt feltéve és a keztyűje se volt begombolva. A kislány egész valójából szinte kiritt az álmoság. Mater Benigna ránez és azután halk, finom hangon odaszól hozzá a zárda házi nyelvén, franciául:

„Kisasszony, kérem, a fátyolát szíveskedjék jobban a homlokára igazítani. A keztyűjét se felejtse el begombolni, mert így nagyon pongyola.

Mire mater Benigna a helyére ér, felbűg az orgona és a kar gyönyörű hangja és ő úgy ül ott, mint fagyott földön csikorgó télben a szárnyatörött kis madár.

Ujvidéki hírek.

Matkovits Béla főispánhoz dr. *Kassowitz Ármin* az izr. hitk. elnöke nagyobb küldöttséget vezetett. Kérelmük az volt, hogy a Groag-féle alapítványt kellő biztosíték mellett adják át a hitközségnek. A tőke kamatait az alapító intenciójához hiven a hitközség kiutalja. A főispán szívesen fogadta a küldöttséget, de az ügy érdemére egyelőre nem nyilatkozott, mert azt tanulmányoznia kell. Támogatását azonban már előre kilátásba helyezte.

Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 14-én tartotta *Matkovits Béla* főispán elnökele alatt rendes havi ülését.

Ujvidéken egyenesadóban befolyt 1912. jan. 1-től dec. 1-ig 804.695 K, míg a múlt évben ugyanezen idő alatt 61.270 K-val kevesebb folyt be. A közegészségügyi állapot nov. hóban kedvező volt.

„*Bagolyvár*”-nak lehet nevezni a város közepén (Bogdán-u. 23 sz.) létező kis földszintes házat mely fából és agyagból van összetakolva. Ennek néhány négyszögmeternyi területén 13 lakás (?) van és még albérlők is vannak a lakásban, úgy hogy a bennlakó állatoktól eltekintve 40—50 ember van összezsúfolva e tűzfészekben. A múlt héten Payerle főkapitány, dr. Wagner tb. főorvos és Dietzgen Imre tűzoltó-főparancsnok ott, feljelentés folytán, vizsgálatot tartottak. — A lakókat kiteleptik és a tűzveszélyes piszkos „bagolyvárat” lebontják.

A *trachoma sikeres gyógyítása.* Az ujvidéki kórház szemészeti osztályának főorvosa dr. *Sztojakovics* Jęfta jelenleg 72 szembeteget kezel a f. év október havában kitünően felszerelt szemészeti osztályban. A felszerelés 7000 K-ba került. Valamennyi trachomás esetet *műtét*l gyógyít a főorvos. Azelőtt lapisszal égették a szemet, holott ma fájdalom nélküli operációkkal nagy sikerrel gyógyít Sztojakovics.

Baja. Szabad Lyceum. Nemrégiben Baján szabad liceális bizottság alakult, mely f. hó 24-én kezdte kulturális munkáját. A múlt közönség számára tartandó ismeretterjesztő előadások két sorozatból fognak állani, mindegyik 5-5 előadással. Az első sorozatra az állami tanítóképző intézet, a második sorozatra a ciszterciai főgimnázium tanárai vállalkoztak. Az előadásokat általában a városi színház közgyűlési termében, a vetítő képekkel kíséretet az e célra kiválóan alkalmas főgimnáziumi tornacsarnokban fogják tartani. A belépődíj egy előadásra 20 fillér. Az előadások mindig d.u. 4 órakor kezdődnek.

Bácsalmás. Tapody István a bácsalmási járás állatorvosa 6 nap előtt egy beteg lovat gyógykezelt és megfertőzte karját, melyen nyílt seb volt. A szerencsétlen ember megkapta a rettenetes betegséget. Budapestre szállította magát, de már nem tudtak rajta segíteni és f. hó 19-én meghalt. A különben is szerencsétlen életű állatorvos holttestét Bácsalmásra szállítják és itt fogják eltemetni.

Bácsalmáson eddig még nincs iparostanonc iskola. A múlt héten alakult meg a tanonciskola felügyelőbizottsága, amelyen elnöknek *Szomkoll József* községünk jegyzőjét választották meg. — A tanonciskola talán ujévre megkezdheti működését.

Bajmok. Pataresics Mihály bajmoki földmívelési napszámos 30 éven át szolgálta odaadó hűséggel és szorgalommal a Mándics-családot mint gazdasági cseléd és részes arató. A munkának ezen példás hűségét a földmívelési miniszter díszoklevéllel és 100 K jutalommal tüntette ki. Folyó hó 14-én a vmegyei főispán megbízásából *Koller Oszkár* főszolgabíró Bajmok község képviselőtestületének színe előtt adta át a kormány kitüntetését az érdemes munkásnak, gyönyörű beszéd kíséretében.

Bácsbokodon a napokban volt a jegyzőválasztás. Nagy többséggel *Kiss Béla* eddigi aljegyzőt választották meg.

Dávod. Uj gazdakör. Dávodon f. hó 15-én megalakult a bácsbodrogvmegyei gazd. egyesület fiókját kepező községi gazdakör. Az anyaegyesületet az alakulás alkalmával Inhof titkár képviselte, ki a gazdasági egyesület törekvéseiről előadást tartott. Elnök lett: Simon Imre közs. bíró. A gazdasági egyesület igazgató-választmányába Szloboda Antal küldte ki a gazdakört.

Óbecse. Dr. *Balaton Gyula*, az óbecsei járás főszolgabírája, m. pénteken és szombaton hivatalvizsgálatot tartott Óbecse községébe hivatalaiban. A szokásos őszi hivatalvizsgálat során alapos és mindenre kiterjedő ellenőrzést ejtett meg a főbíró, melynek végeztével a tapasztalt rend és szorgalom felett elismerően nyilatkozott a vezető előjárók előtt.

Óbecse f. hó 6-án tárgyalta a jövő évi költségvetését. A bevételt 614442.20 K, a kiadást pedig 540008.92 K-ban állapították meg. Tehát 74433.28 K pénztári maradvány mutatkozik. — Óbecsen községi pótdadó nincs! A magas bevétel főleg a kultúrnövények (cukorrépa, kender, gyógynövények s bolgárkertzi vetemények) dicséretes felkarolása eredményezte, amelyek révén a városi földek magas bérlete csak úgy ontja a pénzt a közpénztárba.

Ada. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a részleges tagosítás ügyében oly határozatot hozott, hogy Adára nézve a tagosítás célszerű

és szükséges. A leiratot a legutóbbi képviselő-testületi ülésen tudomásul vették. Ugyanakkor az adai nazarénusok által kért temető-helyet megtagadták.

Palánka. Hymen. Dr. Tomaschoff Miksa zsolnai ügyvéd eljegyezte özv. dr. Róth Leoné leányát, Lenkét.

Lászlófi Bódog szingizgató 20-tagu társulatával Palánkán játszik.

Wekerlefalva. A temesvári m.k. posta és táviratigazgatóság a Wekerlefalva községben működő postaügynökséget postahivatallá alakítja át, amelynek kézbesítési kerületébe Wekerlefalva község és a Tillinger-csárda tartozik és összeköttetését a wekerlefalvai pályaudvaron átvonuló postavonatok útján nyeri.

Hírek

Mai első cikkünket b. figyelmébe ajánljuk és tisztelettel kérjük az egyletek t. elnökségeit valamint t. olvasóinkat, hogy a mai számunkhoz csatolt utalványt az előfizetési díj beküldésére felhasználni szíveskedjenek, ne hogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lapunk t. munkatársainak és t. olvasóinak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Kula.

Futó Mihály, kulai kir. adó-tisztet, a kulai kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki a pénzügy-minister.

Fáy Sándor budapesti festőművész f. hó 19-től 23-ig bemutatja festményeit a Kaszinó termében. Szombaton este 8° órakor tombolát rendez, melyre több értékes festményét tűzte ki nyereménytárgyul. A tombolajegy ára 1 K.

Jótekonyság. Löwy Adolf kulai nagykereskedő Kugler Béla községi jegyzőnek 200 K-t adott át, hogy abból 10-10 K ajándékot kapjon karácsonyra: 10 r.k., 5 g.kel. szerb, 3 ág. ev. (ref.) és 2 izr. szegény gyermek. A nemes tett önmagát dicséri és a szegény gyermekek öröme lesz a nagylelkű adományozó legszebb jutalma!

Recsei Dezső alapítvány. Dr. Recsei Ede és neje sz. Billitz Frida úrnő, korán elhunyt kiváló fiúk emlékére 5000 K alapítványt tettek, melyet Kula község kezel. Ennek 1912 évi 216,38 K-t kitevő kamatjából e hó 24-én d.e. 9 órakor a község háza tanácstermében a következők fognak 20—20 korona segélyben részesülni:

Sárity Perszo, özv. Moity Vuity Kuda, özv. Cselity Milánné, Eckstein Samu, özv. Winterstein Károlyné, özv. Geyer Henrikné, özv. Schramm Katalin, özv. Gulyás Mihályné, özv. Karch Konrádné, Pavlakovits Tamás, végre 16,38 K jut Juhász Sándor kiskorúnak.

A volt kulai úrbéri pénztár, amely körül évtizedekig tartó pereskedés folyt, a számadási per befejeztével 273,056 K 09 f vagyonnal rendelkezett. Ebből 161,001 K 88 f jutott felosztásra a jogosultak közt. A felosztás után 3450 K felesleg maradt, melyet mint „Urbéri pénztár alapítványt” a község kezel. A község az évi kamatokból, vallás és nemzeti ügyek különbség nélkül, újjévre szegény gyermekeket ruház föl. A f. hó 15-én tartott bizottsági ülésen 24 gyermeket jelölték ki, akiket az alapnak 159 K 34 f kitevő 1912 évi kamatjövendelméből fel fognak ruházni. A gyermekek névszerint a következők:

Holler Miklós, Smidt Katalin, Vels János, Ruffi G. Voleszak Jakab, Smidt József, Kovacevits Erzsebet, Gazsó Katalin, Fodor János, Németh Anna, Zelenka Ferenc, Szerzenka János, Nagy L. Győri Antal, Krebsz J. Serer Miklós, Geyer Eva, Pandurov Stan. Iszakov Aca, Babity Izidora, Kovacev Nikola, Tyurity Lyubica, Pandurov Nedelyko, Babity Milica.

A Szent István utcai óvodában e hó 21-én szombat d. u. 3 órakor szép karácsonyfa-ünnepélyt rendezett Milla Mária óvónő, melyen a szülők és gyermekbarátok nagyobb számmal vettek részt és gyönyörködtek a kisdedek előadásában, kiket végül cukorkákkal ajándékoztak meg. — A Szt. László utcai óvodában pedig hétfőn, 23-án d.u. lesz a kicsikék karácsonyfa-ünnepélye.

Van, de nincs! Kissé furesán hangzik ugyan, de így van. Volna községünknek villanyvilágítása, de éppen akkor nincs, amikor a legjobban kellene: sötét éjszakákon. Bizony furcsa is egy kicsit attól a holdkomától, hogy sehogy sem akar előírás szerint világítani, mint azt a szerződés előírja! Esténként ha pislognak is a már kihasznált égők — mert csak olajos mécsekhez hasonlítanak — de reggelfelé! Ne adj Isten, hogy egy égő lámpát találhatna az ember a községben! Legalább a sarkokon, az utak fordulóján hagynának égni egy lámpát, hogy idegen kocsi az árokba ne hajtsanak, mint az mult csütörtökön a g.kel. templom előtt megtörtént. Reggel 6 óra volt, koromsötét, boros idő és — a lámpák nem égtek, pedig 7-ig kellene ilyen időben égniük. A kárvallott jelentést tett az esetről. Az sem utolsó dolog, hogy noha fizetjük a villanyvilágítást mégis lámpással járunk a hajnali misére, mert hát az idő sehogy sem akar a szerződéses Forschrift után menni.

Kula község, a közvilágításnál használatban levő izzólámpák fényerejének ellenőrzésére egy hordozható izzólámpa-fényerősség-mérőt (Photometer) rendelt Siemens és Halske cégnél 275 K-ért és egy 16 gyertya-fényerejű szénszálas összehasonlító izzólámpát 9 K-ért, Ezzel — a normális áramfeszültség feltétele mellett — a használatban levő izzólámpák fényerősségét illetve a különbözetet, mely egy skálán leolvasható megállapíthatja és a tarsulattól ennek alapján a szerződésnek megfelelő világítást követelheti. A kezelés szakismeretet nem igényel. Praktikus mérések nappali világosságánál is eszközölhetők. A photometer a különböző izzólámpák minőségének és áramfogyasztási előnyeinek kipróbálására is alkalmas.

Halalozások. A rideg kaszásnak sajnos bő aratása volt az elmúlt héten. Mult vasárnap hunyt el Schlagetter Nándorné szül. Kunz Karolina 67 éves korában; hétfőn Gonclik szül. Major Rozália 92 éves korában; szerdán id. Rentz Ferencné Kovács iparos özvegye 66 és Pavlakovits Tamás 69 éves korában. Schlagetter Nándornét főt. Stiegelmar János cservenkai ev. lelkész temette, ki megható gyászbeszédet mondott az elhunyt fölött. Az elhunytat a rk. temetőben a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

A Kula-bélapusztai iskola tanítói állására kiírja a község a pályázatot, az iskolaépület felépítésére pedig az árlejtést.

A betlehemesek. A kereszténységnek egyik ősi és kedves szokása volt az adventi időben a kezdetleges pásztorjáték végighallgatása. Az iskolából kinőtt suhancok kis templomot készítettek papírból, azt a betlehemi jászolhoz híven felszerelték, égő gyertyáskákat állítottak bele és önmagukat maszkírozva az esti órákban házról-házra járva előadták a Megváltó születését. Mint a pásztorok, subába öltözve járták be még a szomszédfalukat is és bizony nem éppen megvetendő anyagi haszon kísérte nemes vállalkozásukat, mert nem akadt egyetlen ház sem, mely el merne volna a betlehemeseket utasítani. A m. század 70-es éveiben egyik-másik káplán szervezte a betlehemeseket a falvakban, kisebb, de irodalmi színvonalon álló pásztorjátékokat tanítva be. A gyermekirodalom fejlődésével a fiatalabb tanítónemzedék már minden kis faluban rendezett a karácsonyi ünnepek alatt pásztorjátékokat, melyek a régi betlehemeseket leszorították a babérok mezejéről. Legfőbb ideje is volt már, hogy ez az ősi szokás megszűnjék. Meg is mondom miért. A suhancokat később legények, majd fiatalabb nős emberek váltották fel a betlehemeseknél. Egy-egy bandában — mert most már banda lett — mindig volt 2-3 kísérő, akik a kutyákat hajtották a „szelid” pásztoroktól. Ez az elő- és utócsapat nem ment be a szobába, hanem amíg a pásztorok elfajult és képtelennél képtelenebb mókáikat leadták a ház népének, addig ők leszedték a füstből az aprólékot, de a sonkát és a szalonnát sem vették meg. Ezt különben a bentlevő pásztorok el is énekeltek a háznép nagy örömeire. ekként:

„Oldal, kolbász, szalonna,
Pásztoroknak jó volna,
Ha a gazduram adna!”

Itt-ott kaptak is, vagy elvitték lopva, míg végre a nép figyelmesebb lett és egyszerűen bezárta ajtóit a betlehemesek előtt. Nálunk Kulán is egy ilyfajta banda járt a mult héten, de most már ezeknek is befellegzett. Jobbára iskolakerülő, hanyag, lemaradt gyerkőcök voltak, hozzá még rossz tanulók is; amit mondtak vagy énekeltek, hibás kiejtéssel és érthetetlenül hadarták el, mely élvezetet még a legelső néposztálynak sem nyújthatott. A kísérőjük pedig nem volt más, mint a cigány Jankó. Itt-ott verték a kapukat, gyertyatartót, ajtókulcsot loptak el stb. míg végre özv. Mack Jakabné feljelentést tett ellenük a községi előjáróságnál, mely betiltotta ezen kolduló elvált szokást.

Ujverbász. A „Szabad Lyceum” Kiss Gyula elnöklete alatt a m. héten tartotta évi közgyűlést a kaszinó termében. — Mornau Jakab titkár beszámolt a lyceum 1911 12 évi működéséről és előterjesztette az 1912-13 évi működési tervet. A lyceumkulturális munkásságát a vidékre is kiterjeszti és ezért még egy vetítőgépre van szüksége. Erre meg is szavazták a költséget.

Megyebizottsági taggá választották f. hó 20-án Ujverbáson Kovalszky Lajos nyug. gimn. igazgató, Óverbáson pedig Leszkovác Miletta gyógyszerész.

Takácsné Berényi Ilona lapunk kitűnő munkatársa f. hó 12-én az ujverbázi kereskedők egyesületében nagyszerű felolvasást tartott. Az előadáson, dacára a kedvezőtlen időnek, feltűnő nagy számban jelent meg a közönség, mely mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérte és végül lelkesen megtapsolta a jeles írónőt. A szép elbeszélést újv után lapunkban közölni fogjuk. Mai számunk karácsonyi tárcáját is Takács-Berényi Ilona úrnő írta.

Női munkásgimnázium szervezése iránt fordult az „Urania” a verbázi polgári leányiskola igazgatóságához. Egyelőre különféle akadályok vannak ez intézmény megvalósításának útjában,

de lehetséges, hogy 1913 őszén megnyitható lesz az I. évfolyam.

Az Ujverbázi Ifjúsági Egyesület dec. 26-án a Kaszinó szállodában táncmulatságot rendez.

Bácskeresztúr. Haláleset. Súlyos csapás érte Mihálovits Sándor községi aljegyzőt és nejét szül. Arnold Margit úrnőt; kis leánykájuk, a 2° éves Aranka f. hó 13-án a vörheny áldozata lett. A mélyen sújtott szülők és Arnold Károly és neje mint nagyszülők iránt, általános részvét nyilvánult meg.

Torzsa. A képviselőtestület legutóbbi gyűlésén a Boszniában állomásozó katonaság karácsonyi ajándékára 50 K-t szavazott meg.

Cservenka. A legutóbbi képviselőtestületi ülésen tudomásul vették, hogy a törvényhatósági bizottság a községnek a második községi orvosi állásra vonatkozó határozatát jóváhagyta és azt pártolólaga a belügyministerhez felterjesztette.

A legutóbbi evangélikus presbiteriumi gyűlésen Stiegelmar lelkész bejelentette *Lebach* Péter egyházi felügyelő 20.000 K-s alapítványát, melyet egy felállítandó polgári iskola céljaira nemrég adományozott. Ezenkívül a századik bucsu alkalmával 550 K értékű különféle egyházi szelvényt is adott az egyházközségnek. Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a nagylelkű adományokért. A cukorgyár megvette az egyházközség tulajdonát képező legelőt. A vételárat mindaddig gyűmölcsöztetik, míg nem nyílik alkalom egy másik földterület megvételére.

Kölesönkönyvtár Óbecsén. Az óbecsei modern könyvtár kölesönkönyvtár, a legújabb magyar, német és francia irodalmi termékeket, havi 2 és 4 K előfizetés ellenében, 4 és 10 műből álló postacsomagokban vidékre is szállítja és azokat havonta többször is ujakra átcsereleli. — Kérjen prospektust ingyen.

1913 évre évi hirdetések a legelőnyösebben helyezhetők el a Bácskai Közérdeken. E lapot az egész megyében olvassák.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen nőm, drága jó anyánk elhunyt alkalmával az őszinte részvételnek oly számos jelével halmozta el bennünket, hogy azokat külön-külön megköszönünk lehetetlen. Fogadják tehát mindazok, akik részvétükkel fájdalomunkat enyhíteni iparkodtak, ezúton hálás köszönetünket.

Kula, 1912. dec. 18.

Schlagetter Nándor
Schlagetter Bálint és családja

Pályázati hirdetmény.

A Kula-bélapusztai államilag segélyezett községi elemi népiskolánál ujonnan szervezett tanítói

állásra ezennel pályázatot hirdeték. Pályázhatnak úgy tanítók mint tanítónők. Fizetés 1000 K készpénz, melyből 800 K-t az állam, 200 K-t pedig Kula községe fizet és ezenkívül Kula község ad Bélapusztán természetben két padlózott szobából egy konyhából, egy kamarából álló lakást és egynegyed katastrális hold kert illetményt, vagy ennek megfelelő kertbért.

Oklevél, a magyar honosságát és a magyar nyelv tudását igazoló bizonyítvánnyal, valamint erkölcsi és születési bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények 1913. január 6-ig alulírott iskolaszéki elnökhöz nyújtandók be. A megválasztott tanító, illetőleg tanítónő köteles leendő állását megválasztása után azonnal elfoglalni.

Kula, 1912. dec. 21.

MEZEY ZSIGMOND
iskolaszéki elnök

I. helyi vagy konvertálható kölesönt I. helyi folyósítunk nagyobb földbirtokra, váltóra vagy amortizációra. Budapest Hungaria Podmanicky utca 71. Előzetes költségeket nem fogadjunk el! 1-3

7989 sz. 912

Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Pincéd községben lemondás folytán üresedésben lévő I. segédjegyzői és ezen állás betöltésével netán megüresedő II. segédjegyzői állásra is pályázatot hirdeték s felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, melyhez a születési bizonylat is csatolandó, — 1912 december 28-ig hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az I. segédjegyzői állás javadalmazása:

- 1) Évi 800 K a községtől havi előleges részletekben.
- 2) Évi 200 K állami kiegészítés.

A II. segédjegyzői állás javadalmazása:

Évi 1000 K készpénzfizetés a községtől havi előleges részletekben.

Hódság, 1912. dec. 10.

Rumbach Lajos
tb főszolgabíró

Legfinomabb kávék, teák, rumok, teasütemények Acsanszki és Gruity cégnél, Kulán (az új üzletházban)

Bőr- és kötött-keztük, harisnyák, női és férfi fehérneműek Abraham cégnél, Kulán

Mrgyanov Jefta uj uri- és női- divat-árúháza „a Menyasszonyhoz“ Kula (Stein Bertalan ház)

Nagy választékban

csipkék
ruhadíszek
l-rendű fűzők

férfiingek, gallérok, kézelők, nyakkendők
legdivatosabb zsebkendők, téli és nyári
harisnyák, női fehéreneműek; pamutok

mindenféle
férfi és női
szabókellékek

517 sz. 912

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. tc. 102. § értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1912 évi 21911 sz. végzése következtében Dr. Schick Károly ügyvéd által képviselt Milko Vilmos és fiai javára 600K s jár, erejéig 1912 szept. 15-én jogánatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján 10- és felül foglalt és 2000 K-ra becsült követhető ingóságok u.m. épületfa nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1912. V. 3721 sz. végzése folytán 600 K tőkekövetelés bíróság már megállapított költségei erejéig Kulán, Árpád-út 186 leendő megtartására 1912. december 28-án d. e. 9 óra határidővel kiütendék s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. tc. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek, szükseget esetén becsúron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások 10- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. tc. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kula, 1912 dec. 10.

VIGCHERT, kir. bír. végrehajtó

Értesítés.

A kulai közönségnek általánosan megnyilvánult óhajával számolva a kulai sörgyári gőzfürdő használata 1913. január 1-től kezdve megváltoztatni következőleg olyképen, hogy vasárnap, hétfő, szerda, csütörtök és szombati napon a férfiaknak, — kedd és pénteki napon pedig a nőknek bocsáttatik rendelkezésére a tükör- és gőzfürdő. A kádfürdőt továbbra is a hetek bármely napján bárki tetszes szerint veheti igénybe. — Együttel felkeretjük a t. fürdőközönség, hogy mindennemű ez ügyet érdeklő panaszt és méltányos kívánságot a gyár iródájában bejelenteni sziveskedjék.

7382 sz. 912

Pályázati hirdetés.

DERNYE községében havi előleges részletben felvehető évi 800 K fizetéssel újonnan szervezett községi írnoki állásra pályázatot hirdetek.

Pályázati határidő 1912 évi dec. 31-ig.

Hódság, 1912. dec. 5.

2-3

RUMBACH szolgabíró

A Kleiner József-féle ház

kékfestőde, himzőelőnyomda és szikvízgyárral

berendezve — nagy vevőkörrel, elköltözés miatt, azonnal eladó.

A berendezések, külön-külön is eladók.

Bővebb értesítést ad *ösvégy Kleiner József-é, Kula Kossuth-Lajos-utca*

Az Ujság

karácsonyi nagy jubileumi száma

tartalom és terjedelmében páratlanul áll az egész világsajtóban. Nincs az a nap-tár- vagy albumajándék, mely ezzel az egy karácsonyi

jubileumi számmal

felér. Ezt a karácsonyi jubileumi számot megkapja mindenki aki AZ UJSÁG-ra, ha csak egy hónapra is, január elsejével előfizet.

▲▲▲▲ ▲▲▲▲ AZ UJSÁG a legjobb szerkesztett, teljesen független, nagy előkelő napilap.

Előfizetési árak:

Egyévre 28K

Félévre 14K

Negyedévre 7K

1 óra 280K

Vasárnap: Asszony-, Gyermekek- és Automobil Sport melléklet.

“AZ UJSÁG” kiadóhivatala

BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-út 54.

Pongrácz A. Sándor

írissabósága

KULA (Ferenc József téri bérpalotában)
Magyar, angol és skót gyártmányú szövettudóságek nagy raktára

Tex János és fiai épület és bútorasztalosok

KULA Deák Ferenc utca 1336

Készítenek háló, ebédlő, irodaszoba, könyvtár-szekrény, üzleti áhánnyokat stb.

Rajzokkal és árajánlattal szivesen szolgálnak.

Varázsfuvola

Bárki 1 óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acéltrombita hanggal és 4 erős bőgővel van elátva. Díszes kivitelben kottafüzettel, dalokkal tokkal ajándékkal együtt **csak 4 korona.** Csakis WAGNER Hangszer Kiváló országoserte elismert legelőbb hangszerárúházában kapható **Budapest, József körút 15.** Gyorsjavító műhely! Kerjen fényképes hangszerárjegyvet. 27.52

Kolozsvári jogvizsgára Marosvásárhelyi ügyvédvizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít Dr. **Pole Rezső ügyvéd** jogszemináriuma és jogalkalmazást tanító intézete, Kolozsvár Kossuth L.u.35. Telefon 882

Elegáns férfiruhák

átmeneti kabátok angol télikabátok
kizárólag mérték szerint finom kivitelben készülnek
ifju Ábel József angolszabónál Kulán

Legfinomabb angol varrott amerikai cipők

valamint férfi és női **lakk és fehér CIPŐK**
Barna bagaria bőrkamaslik és fekete bőrkamaslik
különböző formákban kaphatók

ifju Kovács J. I. cégnél Kula (bérpalota)

Saját készítményű és gyári cipők raktára
Mindenféle férfi, női és leány házi komótcipők raktára

BIOGLOBIN! Vérvérvő ital!

Uj életet ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelki megrázkódtatás következtében gyengének érzi magát, ki verszegény, kimerült, etvágytalán, fáradt vagy álmatlan, az ne használjon mást mint Bioglobint. Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp és erősítő szer. — Egy üveg ára 3.50 K, próbáüveg 2 K.

Kapható Kulán: Mály László gyógyszerertárában
Főlerakat és szétküldési hely: Schubert városi gyógyszerertár Zombor

„Aspirin Sósorszesz“

nélkülözhetetlen háziszere, mely erősít, frissít és üdít!

Kapható 44, 1.20 és 2.50 filléres üvegekben

Gergelyi-féle „Citromlimonádé“
nélkülözhetetlen üdítő ital

Készíti Gergelyi József gyógyszerész Kula (Bacsmegeye)

Kizárólagos képviselő: Friedmann-cég, Kula
Kérjünk mindenütt fenti gyártmányokat

ANGOL, MAGYAR

szövetkülönlegességekből férfiöltönyt, felöltőt, télikabátot készít a legkényesebb ízlést is kielégítőleg

Treuer Péter férfisabó, Kula
postával szemben

GYERMEKÖLTÖNYÖK RAKTÁRON

Styria-Universal Kötőgép

megmunkál finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen

Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is.
STYRIA-KÖTŐGÉPGYÁR, GRAZ, III.

Képviseelő Stein Bertalan Kula

Egy próbarendelménnyel

méret után — mindenki meggyőződhetik, hogy

Treuer Károly úri, női és gyermek cipész

KULA DEÁK FERENCZ UTCA

cipő-árú

csinos kivitelűek, kifogástalan minőségűek és formájukat mindvégig megtartják

Kizárólag elsőrendű kézimunka olcsó árak mellett

6299 sz. 912

KULA községétől

Árverési hirdetés.

Kula község tulajdonát képező 3 drb kiselejtezett szimenthali tenyészbika **dec. 23-án** d.e. 10 órakor a község-házánál készpénzfizetés mellett el fog árvereztetni.

Bővebb felvilágosítás a jegyzői hivatalban nyerhető.

Kula, 1912. dec. 16.

Előjáróság

Ne vegyen mást csak

TUNGSRAM

LÁMPÁT JURSNIK JÁNOS cégnél KULA

Bischof Ferencz férfiszabó-üzlete Kulán

STEIN IGNÁC

szoba és cimfestő

lakása Kula (Szt-László utca)

GÖZMOSÓ

fehérenemű és vegytisztító intézet

KULA a bíróság átelében

KENDERTÖRŐ — MALOM

eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Lohnert Péter
TORZSA

(140 házszám)

2-3